

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ
OPĆINSKI NAČELNIK
Opštinski koordinator deminiranja

Tel: 032 650 022
032 650 108
Fax: 032 650 220

www.opcina-tesanj.ba

Broj:

Datum: 10.01.2012.god.

INFORMACIJA **O IZVRŠENOM DEMINIRANJU, TRAJNOM OBILJEŽAVANJU** **MINSKIH POLJA I UKLANJANJU NUS-A U 2011.GODINI NA PODRUČJU** **OPĆINE TEŠANJ**

Problem kontaminacije minama prisutan je u svim općinama Federacije BiH koje su bile prinuđene formirati linije odbrane od agresije. Jedna od njih je i općina Tešanj gdje je na rubnim dijelovima teritorije postavljen veći broj mina. Kraj rata nije bio i kraj minama obzirom da je ostao dosta veliki broj minskih polja (u daljem tekstu: MP), neriješen. U cilju planiranja daljih aktivnosti za potpunu dekontaminaciju ovog područja, tokom 2011.godine izrađen je Plan protuminskog djelovanja općine Tešanj, u saradnji sa Centrom za uklanjanje mina (u daljem tekstu: BHMACH) i utvrđeno da MP u općini Tešanj zauzimaju površinu od 3,089.500,00 m².

Najugroženija područja općine su periferni dijelovi mjesnih zajednica Miljanovci-Lončari, Kalošević, Mrkotić, Orašje Planje, Džemilić Planje, Raduša, Dobropolje-Mekiš i djelimično Karadaglije. U ovim mjesnim zajednicama uglavnom je kontaminirano poljoprivredno i šumsko zemljište koje spada u drugu i treću kategoriju prioriteta deminiranja, dok je prva kategorija veoma malo zastupljena. U skladu sa propisima i uputstvima BHMACH-a, prioritarno se deminira zemljište na kojem postoje privredni, stambeni i vjerski objekti i okućnice, infrastrukturni, kulturni i drugi sadržaji. Međutim, stradanja se jednako dešavaju na svim lokalitetima, bez obzira da li se radi o prvoj, drugoj ili trećoj kategoriji prioriteta deminiranja.

U 2011. godini, deminiranje se provodilo u skladu sa planovima i projektima za koje su obezbijedena finansijska sredstva od strane općine Tešanj i donatora, a što je u skladu i sa ciljevima Strategije za dostizanje vizije-Tešanj, sredina ekološke svijesti, čistoće i reda. Sve aktivnosti, od priprema za sistematsko izviđanje, izrade projekata deminiranja i obezbjeđenja donatora za dodatna sredstava provedene su u skladu sa: Standardima BHMACH-a, Uputstvom za uklanjanje mina i prioritetima za deminiranje u BiH i drugim smjernicama, instrukcijama i uputstvima.

U skladu sa Planom rada BH MAC-a i Općinskog koordinatora deminiranja u toku 2011.godine na području općine Tešanj izvršeni su poslovi i zadaci prema slijedećem:

- tokom mjeseca juna i jula 2011.godine izvršeno dodatno obilježavanje lokacija rizičnih od mina i tom prilikom postavljeno 214 oznaka. Planirano je i postavljanje bilborda na 9 lokacija sa označenim rizičnim površinama od mina;

- provedeno izviđanje i reizviđanje sa Regionalnim uredom Tuzla, nakon čega je izrađeno 11 novih projekata za deminiranje MP. Obezbijedena saglasnosti Kantonalnog koordinatora deminiranja, i sva dokumentacija dostavljena BH MAC-u Sarajevo na realizaciju;

- u saradnji sa BH MAC-om, izrađen Plana protuminskog djelovanja za općinu Tešanj za područje ugroženo minama i dostavljeno Općinskom načelniku na potpis;

- provedeno deminiranje na tri lokacije i dobijeni certifikati prema slijedećoj tabeli:

Red. broj	NAZIV PROJEKTA DEMINIRANJA	DEMINIRANA POVRŠINA
1.	LZ Lončari-Bašići	26.566 m ²
2.	LZ Lončari –Komin	36.123,49 m ²
3.	LZ Lončari-Gaj	29.696,94 m ²
UKUPNO DEMINIRANO:		92.386,43 m²

Tabela 1. Pregled deminiranih površina u 2011. godini na području općine Tešanj

- izvršena primopredaja deminiranih površina između izvođača radova, BH MAC-a i Općine Tešanj, nakon deminiranja i provođenja inspekcijskog nadzora, tj. kontrole kvaliteta deminiranja od strane supervizora deminiranja i inspektora BH MAC-a.

- preuzeti certifikati za kvalitetu izvršenog deminiranja kontaminiranih površina, što ujedno predstavlja i upotrebne dozvole za deminirano zemljište.

Krajem 2011.godine otvoren folder za projekat Lončari-Varivode, čime je osigurana aktivnost za deminiranje i u 2012.godini.

ID br.	Projekat-Lokacija	Površina (m ²)	Kategorija	Kanton	Općina	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
7336	LZ Lončari-Varivode	70.262,75	1- TI	ZE-DO	Tešanj	

Tabela 2. Započeta realizacija projekta deminiranja MP u 2011.godini

O svim aktivnostima deminiranja vođena propisana evidencija, a posebno o certifikatima dostavljenim od strane BH MAC po izvršenom deminiranju i primopredaju terena.

U cilju zaštite ljudi od stradanja u MP treće kategorije, vrši se trajno obilježavanje-fizičko razdvajanje miniranog od čistog prostora. Ranijih godina izvršeno je trajno obilježavanje (postavljene žičanih ograda) na tri lokacije u dužini od 704 metra a u toku 2011.godine aktivnost trajnog obilježavanja nije vođena obzirom da je težište bilo na uklanjanju mina.

Međutim, Planom protuminskog djelovanja za općinu Tešanj, u narednom periodu planirano je trajno obilježavanje jedne veće lokacije, površine 66.270,00 m², čime će se onemogućiti prilaz ljudima i spriječiti moguća stradanja kao i materijalne štete.

Saradnja, koordinacija, izvještavanje i informisanje redovno se provodilo u skladu sa propisima i potrebama a naročito sa i prema BH MAC-u Sarajevo i regionalnim uredima u Tuzli i Banja Luci, upravama civilne zaštite Federacije i Kantona, Općinskom vijeću i Načelniku općine Tešanj, općinama Usora, Doboj-Jug i Maglaj, službama u Općini, Policijskoj upravi Tešanj i mjesnim zajednicama i građanima, kao i medijskim kućama na području općine Tešanj i šire.

U cilju obezbjeđenja kontinuiteta deminiranja, u 2011. godini vršene su pravovremene pripreme na odabiru većeg broja lokacija kojim se obezbjeđuje prioritet za deminiranje tokom 2012.godine.

BH MAC je uvrstio u svoju listu prioriteta slijedeće projekte:

ID broj	Projekat-Lokacija	Površina (m ²)	Kategorija	Kanton	Općina	Napomena
1	2	3	4	5	6	7
2604	Vrela	80.040,00	TI	ZE-DO	Tešanj	
7112	Vrela - Krčana	51.704,39	Čišćenje	ZE-DO	Tešanj	
7121	Vrela - Crvena zemlja	46.816,38	TI	ZE-DO	Tešanj	
7122	Vrela-Kanatova kosa	46.893,75	TI	ZE-DO	Tešanj	
8862	Vrela-Bujadni potok	25.968,65	Čišćenje	ZE-DO	Tešanj	
7340	LZ Lončari-7	110.356,42	TI	ZE-DO	Tešanj	
8779	Lončari – Podkomin 1	19.573,05	Čišćenje	ZE-DO	Tešanj	
8780	Lončari – Podkomin 2	34.395,35	Čišćenje	ZE-DO	Tešanj	
8781	Lončari – Podkomin 3	39.724,40	Čišćenje	ZE-DO	Tešanj	
8782	Lončari – Podkomin 4	46.663,17	Čišćenje	ZE-DO	Tešanj	
8783	Lončari – Podkomin 5	120.710,32	TI	ZE-DO	Tešanj	
8784	Lončari – Podkomin 6	102.317,22	TI	ZE-DO	Tešanj	
8860	Kalošević-Bugarinovići 1	29.804,05	Čišćenje	ZE-DO	Tešanj	
8861	Kalošević-Bugarinovići 2	36.977,22	TI	ZE-DO	Tešanj	
8866	Kalošević-Bugarinovići 3	64.498,56	TI	ZE-DO	Tešanj	
8867	Kalošević-Bugarinovići 4	56.148,77	TI	ZE-DO	Tešanj	
8881	Mrkotić Barica	5.170,68	TI	ZE-DO	Tešanj	
	U K U P N O	917.762,38		ZE-DO	Tešanj	

Tabela 3. Pregled predloženih projekata deminiranja sa prioritetom za naredni period

Tabela 3. potvrđuje da je pripremljen veći broj projekata deminiranja, što znači da je moguć pravovremen nastavak započetih aktivnosti na realizaciji deminiranja. Dinamika deminiranja će se odvijati u skladu sa visinom obezbjeđenih sredstava Općine Tešanj i obezbjeđenih donacija stranih donatora.

Također su izvršene sve pripreme za informisanje građana na cjelokupnoj teritoriji općine Tešanj o mjestima i lokacijama koje predstavljaju opasnost od mina.

U tom cilju izrađen je plan postavljanja bilborda na 9 lokacija prema slijedećem:

MJESNA ZAJEDNICA	OPIS MJESTA	VELIČINA BILBORDA
MILJANOVCI NOVI	Raskrsnica Jelah polje za Miljanovce Nove i Miljanovce Lončare	2 x 2 m
MILJANOVCI-LONČARI	Skretanje za Lončare sa reg.puta 474 u Piljužićima.	2 x 2 m
PILJUŽIĆI	Raskrsnica za Blaževce na Križu.	2 x 2 m
KALOŠEVIĆ	Skretanje u Kalošević sa mag.puta M-4.	2 x 2 m
MRKOTIĆ	Pored puta kod škole.	2 x 2 m
ORAŠJE PLANJE	Na raskrsnici pored zgrade mjesne zajednice.	2 x 2 m
DŽEMILIĆ PLANJE	Na raskrsnici puteva pored mosta u PIRAMA (trgovina Piro promet)	2 x 2 m
RADUŠA (Srednja)	Na raskrsnici puteva ispred „Gričeva“.	2 x 2 m
RADUŠA (Dolac)	Na raskrsnici puteva prema srednjoj Raduši i Dolcu.	2 x 2 m

Tabela 4. Lokacije za postavljanje bilborda sa površinama rizičnim od mina

U toku 2009/2010.godine u Budžetu općine Tešanj obezbjeđen je iznos od 45.000 KM za deminiranje pa je na osnovu toga potpisan Memorandum o razumijevanju i Ugovor o sufinansiranju sa Međunarodnim fondom za deminiranje i pomoć žrtvama mina iz Republike Slovenije, za projekat Lončari-Bašići, a zbog problema u tenderskoj proceduri, realizacija projekta provedena je početkom 2011.godine.

U Budžetu za 2011.godinu su također obezbjeđena sredstva u iznosu od 45.000 KM pa je nastavljena aktivnost obezbjeđenja donatora i potrebnih sredstava za deminiranje predloženih projekata. Nakon više pokušaja i uspješne saradnje sa humanitarnom organizacijom „HANDICAP International“, provedena je potrebna procedura i potpisan Sporazum o razumijevanju i Ugovor za sufinansiranje projekta Lončari –Komin a nakon toga i projekta Lončari-Gaj.

Red. broj	IZVORI FINANSIRANJA PO PROJEKTIMA	DEMINIRANA POVRŠINA U m ²	PROSJEČNA CIJENA PO m ²	IZNOS U KM
1.	Općina Tešanj i donator putem ITF Sarajevo	26.566	4 km	106.264,00
2.	Općina Tešanj i donator putem „Hendikep International“	36.123,49	4 km	144.493,96
3.	Općina Tešanj i donator putem „Hendikep International“	29.696,94	4 km	118.785,72
	UKUPAN EFEKAT:	92.386,43	4 km	369.543,68

Tabela 3. Pregled vrijednosti deminiranja u 2011.godini po projektima i ukupno

Tokom rada na poslovima deminiranja i trajnog obilježavanja, od izrade projektne dokumentacije za deminiranje do konačnog dobijanja sertifikata o dekontaminaciji terena, prisutni su brojni problemi i poteškoće koje su postojale i ranijih godina. Neke su otklonjene tokom rada a na druge se nije moglo uticati, kao što su: nedostatak dokumentacije o MP, izmijenjen izgled MP zbog uticaja vremena, nedostatak saradnika za identifikaciju rizičnih površina, smanjenje broja donatora zbog ekonomske krize i sl.

Na kraju treba istaći da je u periodu od 2002. do 2011. godine utvrđeno slijedeće:

1. Konačno stanje rizičnih površina od mina u općini je.. 3,089.500,00 m².
2. Do kraja 2011.godine ukupno deminirano..... 313.610,82 m².

Ova kratka analiza o deminiranim površinama u proteklih 10 godina ukazuje na činjenicu da je deminirano svega 10,15% rizične površine i da bi tempo deminiranja svakako trebalo ubrzati, odnosno, u Budžetu povećati iznos sredstava za ove namjene.

PRIKUPLJANJE I UNIŠTAVANJE NEEKSPLODIRANIH UBOJNIH SREDSTAVA I MINSKO EKSPLOZIVNIH SREDSTAVA

Neeksplodirana ubojna sredstva su sva tijela ili njihovi dijelovi koja u sebi sadrže eksplozivnu materiju, bojni otrov ili radiološku supstancu koja je sposobna da svojim aktiviranjem ugroze okolinu koja ih okružuje. U neeksplodirana ubojna sredstva se mogu svrstati i sva druga ubojna sredstva koja nisu upotrebljena jer su svjesno/nesvjesno ostavljena, izgubljena ili zaboravljena. Ovdje se prije svega misli na municiju ili eksplozivna sredstva koja nisu imala svoju prvobitnu upotrebu nego su izgubljena, ostavljena na linijama razgraničenja, pored puteva, u šumama i na drugim mjestima, te svojim prisustvom potencijalno predstavljaju opasnost po zdravlje i život čovjeka.

Zaštita od neeksplodiranih ubojnih sredstava predstavlja jednu od značajnih mjera u sistemu zaštite i spašavanja i kao takva regulisana je zakonom i podzakonskim aktima.

Nadležnost općinske Službe CZ u ovoj oblasti je da po prijavi građana o nađenom NUS-u, izađe na lice mjesta, obezbijedi, odnosno ogradi i obilježi tu lokaciju, i obavjesti „A“ tim kantonalne uprave CZ koja je osposobljena i opremljena za uništavanje, preuzimanje, prevoženje i prikupljanje navedenih sredstava.

Minsko-eksplozivna sredstva pronađena su :

- U zemlji i na zemlji,
- Tavanima, podrumima,
- U kućama, u zidovima kuća,
- U vrtovima, baštama,
- Smetljištima, kontejnerima za smeće,
- U šumama, poljoprivrednom zemljištu,
- Koritima rijeka, potoka, kupalištima

Stanje na terenu sa aspekta zaštite od NUS-a pokazuju da se još uvijek kod našeg običnog čovjeka nalaze velike količine ovih sredstava koje predstavljaju permanentnu opasnost za pojedince, njegovu porodicu i širu zajednicu.

U ovoj informaciji moramo spomenuti i veoma dobru i korektnu saradnju općinske Službe civilne zaštite, Policijske uprave IV Tešanj i Kantonalne uprave civilne zaštite Zenica.

PREGLED PRIKUPLJENIH I UNIŠTENIH NEEKSPLODIRANIH UBOJNIH SREDSTAVA U 2011. GODINI

Redni broj	VRSTA NUS-a	KOLIČINA
1.	Cijev minobacačka 80 mm	1 kom.
2.	Optičke sprave za minobacač	1 kom.
3.	R P G	2 kom.
4.	Minobacačka granata 120 mm	1 kom.
5.	Minobacačka granata 60 mm	1 kom.
6.	Projektil VBR-a	1 kom.
7.	Projektil RPG	1 kom.
8.	Projektil RB-a	1 kom.
9.	Mina PMA-2	1 kom.
10.	Ručna bomba	37 kom.
11.	Tromblon	1 kom.
12.	Municija 20 mm	3 kom.
13.	Municija 14,5 mm	10 kom.
14.	Municija 12,7 mm	6 kom.
15.	Municija 9 mm	138 kom.
16.	Municija do 7,9 mm	456 kom.
17.	Signalni metak	1 kom.
18.	Lovački metak	1 kom.
19.	T N T	100 gr.

Problemi sa kojima se susrećemo u radu :

- Nepoštivanje znakova upozorenja,
- Uništavanje i otuđivanje znakova upozorenja;
- Nesavjesno postupanje građana sa ovim sredstvima;
- Ulazak u obilježena minska polja i sumnjive površine iz određenih ekonomskih razloga (sjeća šume, prikupljanje čahura, branje plodova ...);
- Bacanje NUS-a u rijeke i riječna korita;
- Odlaganje (ostavljanje) NUS-a na lokacijama velike frekvencije ljudi;
- Nesavjesno ponašanje građana prilikom pronalaska NUS-a (premještanje sa lokacije na lokaciju);
- Određene količine ovih sredstava se i dalje nalaze kod stanovništva, neadekvatno i bezbjedno uskladištena i dostupna djeci.

Prijedlog mjera :

- Stalna upozorenja građanima putem medija na opasnost od ovih sredstava;
- Obuka građana o načinima ponašanja pri nailasku ili pronalasku NUS-a i način prijave;
- Stalna upozorenja i edukacija na opasnost od ovih sredstava sa akcentom na djecu i omladinu, prioritarno na naselja i škole koje se nalaze u blizini sumnjivih površina.

OBRADIVAČ:

Općinski koordinator deminiranja:
Nizah Mehinović, prof.odb.i sig

Služba civilne zaštite:
Saletović Mensur, prof.odb.i sig.

PREDLAGAČ:

OPĆINSKI NAČELNIK

Fuad Šišić,dipl.ing.maš.